

Eitt stórt vónbrot

– Vit hava gjørt nógv fyri at fáa flakavirkið í Hvalba at ganga og tí var tað eitt rættiligt vónbrot at tað nú er stongt og vit øll eru søgd upp, sigur Marianna Poulsen, for-
kvinna í Arbeiðskvinnufelagnum í Hvalba

HÓPUPPSAGNIR

Áki Bertholdsen
aki@sosialurin.fo

– Okkara einasta vón er nú, at onkur klárar at fáa virkið uppaftur.

Marianna Poulsen er for-
kvinna í Arbeiðskvinnu-
felagnum, Roynd, í Hvalba.
Hósdagin mistu ein stórir
partur av hennara limum
arbeiðið í einum høggi, tá
ið alt arbeiðsfólkið á flaka-
virkinum í Hvalba varð sagt
upp í einum høggi.

– Lagið var onki serligt á
fólki, men tað er heldur onki
at siga til, tí hetta var eitt
rættiligt vónbrot, sigur hon.

Hon sigur, at Arbeiðs-
kvinnufelagið spenti seg
rættiliga út, tá ið flaka-
virkið varð latið uppaftur
fyri tveimum árum síðani.

– Vit hava lagt nógv í flakavirkið, bæði í pengum og í arbeiðs-
orku og tí var tað eitt rættiligt vónbrot, at nú nú blivu søgd
upp, sigur Marianna Poulsen, forkvinna í Arbeiðskvinnufel-
agnum, Roynd, í Hvalba

– Felagið setti 500.000
krónur í ætlanina við tí fyri
eyga at tryggja limum okk-
ara arbeiði. Tað gjørdur vit,
tí vit veruliga trúðu uppá
ætlanina og at vit fingur eitt
varandi arbeiðspláss.

Felagið átti sjálvt
200.000 krónur, men hinar
300.000 krónurnar máttu
vit lána.

Men tær eru afturgoldnar
nú.

Fyri nøkrum árum síðani
settu vit eisini 260.000 í
trolaran Steintór og 140.000
krónur í trolaran Niels
Paula.

– Sostatt hevur Arbeiðs-
kvinnufelagið tikið fleiri
stór tøk fyri at menna
vinnulívið í Hvalba.

– Vit hava roynt og haldi
ikki, at okkara partur liggur
eftir. Vit hava eisini arbeitt
nógv, tá ið høvi hevur verið
og tað skerst heldur ikki
burtur, at tað eru serligar
kenslur fyri sinum arbeiðs-
pláss, sum vit hava lagt so
nógv í, bæði av pengum og
arbeiðsorku.

Tí var tað eitt stórt bakk-
ast, at virkið nú letur aftur,
sigur hon.

Men h on heldur, at tað er
skeivt av Fiskavirking, at
tey ikki hava sett seg í sam-
band við flakafólkið, Fyrr-
enn nú, einar fimm, seks
vikur eftir, at arbeiðið helt
uppat.

– Eg haldi, at leiðslan í
Fiskavirking skuldi verið
komin suður beinanvegin at
greitt okkum frá støðuni.
Hendan óvissan, vit hava
verið í, hevur verið tað
ringasta, sigur hon.

Hon vísir eisini á, at
Flakavirkið er einasta rætti-
liga arbeiðspláss í sóknini,
so tað hevur sera stóran
týðning fyri nógv húsar-
hald, fyri trivnaðin og fyri
kommunukassan, at arbeið-
ið er á virkinum.

– Nú er so onki annað at
velja í - heldur ikki í allari
Suðuroynni, um tað so
skuldi verið. Nú er bara
ALS eftir, so útlitini eru

ikki av teimum bestu,
ásannar Marianna Poulsen.

Roynd at vera bjartskygd

Nú er teirra einasta vón, at
onkur sær seg førar fyri at
lata virkið uppaftur.

Innast inni heldur hon, at
tað sær ikki ljóst út.

Men hon tey royna at
varðveita bjartskygni.

– Verður onki arbeiðið í
bygðini, verður tað so
ógvuliga tungt. Tí mugu vit
bara royna at síggja ljóst
upp á tað.

Hon sigur, at á uppsagn-
arfundinum hósdagin fingur

tey at vita, at leiðslan á
virkinum er ikki søgd upp.

Sostatt er klárt at fara
aftur undir framleiðslu,
sama dag, grundarlag verður
fyri tí aftur.

Tí hava tey ikki mist allar
vónir enn.

Men um Arbeiðskvinnu-
felagið í Hvalba er ført fyri
at seta pening í virkið
einaferð afturat, veit hon
ikki.

– Tað er nakað, sum lim-
irnir gera av, sigur Mari-
anna Poulsen.

Arbeiðsfólkið í Hvalba hevur spent bogan hart fyri at tryggja
sær arbeiði. Tilsamans settu tey eina heila millión í flakavirkið
fyri tveimum árum síðani. Nú standa tey longu aftur á gøtuni

Løgmaður ørkymlaður av arbeiðsloysinum í Suðuroy

– Politiskt er støðan í
Suðuroy ómetaliga
tyngjandi fyri meg og
øll hini umboðini,
sum suðuroyingar
hava valt inn á ting og
nú má okkurt gerast,
heldur Jóannes
Eidesgaard

ØKISKREPPA

Áki Bertholdsen
aki@sosialurin.fo

– Hetta er ógvuliga ør-
kymlandi.

Jóannes Eidesgaard
ásannar, at vinnuliga krepp-
an í Suðuroy er ómetaliga
tyngjandi, bæði fyri hann
og fyri øll hini umboðini,
sum suðuroyingar hava valt
inn á ting.

– Hetta kann ikki ganga
longur og nú má okkurt
henda.

Tað er serliga nú í kjalar-
vørrinum av at 89 suðuroy-
ingar hósdagin í einum
høggi mistu arbeiðið á salt-
fiskavirkinum í Vági og á
flakavirkinum í Hvalba,
sum Fiskavirking rak.

Løgmaður fer nú enn
einaferð at biðja Fiskavirk-
ing og Framtaksgrunnin um

– Tað ringasta er, at mis-
treystið sær út til at vera farið
at breiða seg í Suðuroynni
og politiskt kann støðan ikki
góðtakast, sigur lögmaður

eina frágreiðing um stød-
una í Suðuroy.

– Politiskt kann ikki góð-
takast, at sama økið í land-
inum fer eftir ferð verður

rakt so hart, sum Suður-
oyggin er blivin seinastu ár-
ini, sigur lögmaður.

Hinvegin ásannar hann,
at tað er avmarkað, hvat tað
ber til at gera politiskt, tí
Fiskavirking er uttanfyri
politiska ávirkan.

– Tað almenna fer ikki
aftur at reka skip og virki.
Tann tíðin er farin og hana
skulu vit ikki aftur til.
Hinvegin eru bæði skip og
virki í Suðuroynni, so tær
fortreytirnar eru til staðar.
Men tað má eisini vera so,
at onnur sleppa frammat
teimum virkjum, sum
Fiskavirking ikki brúkar,
sigur Løgmaður.

Tí fer hann enn einaferð
at geva til kennar mótvegis
Fiskavirking, at politiskt er
tað ynskiligt, at onnur
sleppa frammat teimum
virkjum, sum Fiskavirking
ikki brúkar.

– Arbeiðsloysið í Suður-
oy er ein støða, sum eg eri
ómetaliga harmur um, men
tað er avmarkað, hvat vit
fáa gjørt við vinnulívið.

Hjálpa til á øðrum økjum

Men lögmaður sigur, at
umframt tað reint vinnliga,

eru tað aðrir karmar, sum
politikarar hava ávirkan á
og kunnu gera nakað við.

– Og tað eru viðurskipti,
sum vit arbeiða hart fyri at
fáa í rættlag, fyri at bøta um
støðuna,

Hann sigur, at tað fyrsta
tiltakið í hesum sambandi
er tilboðið til suðuroyingar
um at seta rættiliga stóra
bygging í gongd í oynni
beinanvegin við miðnáms-
skúla og heilsuskúla í Hovi
og røktarheimi í Vági.

– Tað er eitt tiltak, sum
hevði skapt sera nógv ar-
beiðið í byggivinnuni og
tað hevði eisini skapt nógv
góð og støðug arbeiðspláss.
Men tað liggur eisini í kort-
unum, at onnur stig skulu
takast. Eitt nú viðgerð
landsstýrið eisini, hvussu
fleiri almenn arbeiðspláss
kunnu leggjast úti um land-
ið og sostatt eisini í Suð-
uroy.

Hetta er ein viðgerð, sum
samgongan er mitt í og tí vil
hann ikki siga nakað um,
hvørjir móguleikarnir eru.

Kortini ásannar hann, at
tað loysir ikki trupulleikan
við tí stóra arbeiðsloysinum
fiskivinnuni, sum hevur
tikið seg upp.

– Í hesum føri hevur

Fiskavirking so mett, at tað
er ikki grundarlag fyri at
reka virkini víðari, í hvussu
so er, sum støðan er nú.

– Tað er ein vinnulig met-
ing burturav.

Men hinvegin minnst
løgmaður eisini, at eisini
undanfarnu eigararnir av
virkjum í Hvalba og í
Vági, ásannaðu, at virkini
høvdu givið hall.

– Men teir vístu á, at
gongdin var við at venda og
at teir sóu ljósari upp á
framtidina hjá flakavirkin-
um í Hvalba og saltfiska-
virkinum í Vági. Og hesar
báðar metingarnar eru í
stríð við hvørja arða.

Áttu at góðtikið eitt avmarkað tap

Løgmaður heldur eisini, at
Fiskavirking kundi um-
huga at sett pening av til
eitt fyribils tap upp á virk-
ini í Vági og í Hvalba í eina
avmarkaða tíð, um útlit eru
fyri, at framgongd aftur
verður í fiskivinnuni seinni.

– Fiskavirking og Fram-
taksgrunnurin hava havt tað
avgjörda sjónarmið, at tað,
sum ikki ber seg, má fara.

– Men kortini umhugsar
Framtaksgrunnurin, sum

eisini eigur Fiskavirking, at
seta meiri pening í Smyril
Line, hóast figgjarligu úr-
slitini hava verið vánalig.

Men fiskivinnuna í Suð-
uroy umhugsar grunnurin
als ikki at seta pening í fyri
at varðveita virkseimið í
einum stórum landsparti í
Føroyum.

Sjálvandi ber ikki til, at
virkinu geva støðugt hall.
Men er talan um fyribils
afturgongd, eigur ein fyrir-
tøka eisini at megna at seta
pening til í einum avmark-
aðum tíðarskeiði fyri at
varðveita virkseimið.

Tí kundi eg hugsa mæst at
at fingið at vita Frá Fiska-
virking og Framtaksgrunn-
inum, hvørjar ætlanir teir
hava við Suðuroynni og hví
virkinu í Hvalba og Vági eru
stongd, og um talan er um
ein trupulleika í Fiskavirk-
ing yvirhøvur, at tað gevur
hall, ella um talan er um at
tað bara eru virkinu í Hvalba
og í Vági, sum góvu hall.

– Tað ringasta er, at mis-
treystið er farið at breiða
seg og tí mugu vit gera,
hvat vit kunnu, fyri at
venda gongdina.